

Városligetén
tul terül el a
Herminamező,
amelyen a fő-
város egyik
legvirágzóbb
egyházközsége
működik. A
közlekedési
muzeum mö-
gött áll a ple-
bánia-kápolna,
melyhez fog-
ható szépet

csak Angliában lát az ember. A kis templom az egyházközség szíve s Mihalovics Zsigmond tb. kanonok, plebános agilis vezetésével igazán bensőséges és eleven élet folyik körülötte. A halkszavu és az apostolok buzgalmaival megáldott plebánosnak a szeretet tüze lobog a szemében, amikor kis templomáról, egyházközségéről és hiveiről beszél.

1854-ben kezdődött el a kápolna megépítésének mozgalma Hermina királyi hercegnő emlékére, aki József nádor leánya volt s aki a főváros polgársága körében nagy népszerűségnek örvendett — mondotta. — Tervezője Hild József, a híres klasszicizáló építész, aki a már akkor virágzásba borult romantikus irány, — tehát a középkort felelevenítő törekvés szellemében — neogotikus tervet készített. És éppen ez az érdekes stíluskeverék adja meg a kápolna rendkívüli báját. 1856-ban készült el s ugyanez év szeptember 8-án szemeltette fel Szcitovszky hercegprimás a főváros közönségének óriási érdeklődése mellett. A kápolna egyébként háromhajós és egyházművészeti szempontból igen híres főoltára van, amelyet Meixner alkotott, aki az esztergomi bazilikában látható két hatalmas bibliai tárgy domborművet is készítette. Meixnertől való a hajó oldalfalán levő konzolokon álló, jelvényeket tartó angyalszobrok is. Az angyalok alatt levő konzolok gótikus levéldiszniményei közül egy fej kandikál ki, amely állítólag a templom tervezőjének arcvonásait örökítik meg. A kápolna 1919-ben az ujonnan megállt herminamezői plebánia szolgálatába állott s ez alkalommal újabb díszet nyert két üvegfestésű ablak képében, amelyeket Zsellér Imre üvegfestő készített.

— A kápolna minden szépsége mellett is nem elégítheti ki kicsinyiségénél fogva az immár 13.000 hívővel rendelkező plebánia szükségletét. Bár vasár- és ünneppon minden órában mondanak szentmiséket, sőt két év óta a plebánia periferiáján épült új iskola tornatermében is szükségkápolnát rendeztek be, egy új tágas, centrális fekvésű templom építése kiáltó szükségletté vált.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Mihalovics Zsigmond*

Cím: *A Hermina-mezői plebánia*

Forrás: *Nemzeti Hírség*

Budapest 1933. V. 11.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

725.6

F

Hermina kápolna

Idő

"1856/1933"

Személy:

Helyszám:

— Az új plebánia a vörös vízőn idején kezdte életét. Amikor a rémuralom az egyházat mindenéből kifosztotta s a hiveket is el akarta szakítani a papságtól. De ennek ép az ellenkezője történt. A hivek szeretete és áldozatkészsége az egyházközségi szervezet formájában a veszélyeztetett egyház oldalára állott. Herminamezőn a főváros egyik leg-agilisabb egyházközsége fejlődött ki. Balás Béla ny. főispán, világi elnök és Petrovics Gyula országgyűlési képviselő, társelnök példája nyomán az egyházközség tanácsa és közgyűlése mindig úgy határozta meg szerepét, hogy teljes szívvel-leléssel résztvesz a lelkipásztor apostolkodásában. *Actio Catholica volt ez az Actio Catholica előtt.* Herminamező szelleme: a papi és világi erők egybekapcsolódása a lelkek halászatára.

— Legelőször az ifjusági szervezetek bontakoztak ki. *Alig van még egy egyházközség, ahol annyi ifju, leány és gyermek nyüzsögne az egyházközség körül, mint Herminamezőn.* A gyermeksereget szivgárdákban fogják össze. Jelenleg 10 szivgárda-csoport működik Baráth Imre hitoktató, Oláh Margit, Stenczer Konstanca, Kovács Anna hitoktató és Magasitz Erzsébet vezetése alatt. A fiu-szivgárdisták aztán átvonulnak a cserkészapródságon át a cserkészetbe, melynek legvégső ága a vízi cserkészet. Parancsnokuk: Dobozi Dezső és Mucsicska István s. lelkészek. Akik nem lehetnek cserkészek, azok a Szent György Leventeegyesületbe vonulnak át, mely leventetothonnal, fuvós zenekarral és sportpályával rendelkezik. Vezetőjük: Mucsicska István s.

lelkész. E két ágon megérett ifjuság aztán a Szent György Ifjusági Körben helyezkedik el véglegesen az egyházközség törzsén. Vezetőjük: Dobozi Dezső s. lelkész. Az ifjuság sportvágyát az immár országos nevű Herminamezői Atlétikai Club elégíti ki. Van sporttelepe (télien jégpálya), szerény klubháza, hol a sportolás vágya nagyszámu ifjuságot tömörít a plebános-elnök körül. *A sport érdekesen szinesíti az egyházközség életét.* A fiuk nemcsak labdát rugni, birkózni és boxolni tudnak remekül (több országos bajnokuk és nemzetközi válogatottjuk) is van már, hanem bátorságuk arra is, hogy a plebános nevenapján testileg járuljanak közös áldozásra vezetőségükkel együtt.

— A leányifjuság a szivgárdából a kongregációk vonalára lép. Átmegy a kis, közép és nagyobb kongregációkon (vezetőjük Mucsicska István káplán), hogy aztán a Nagyleányok Kongregációjában véglegesen odatapadjon az egyházközség apostoli munkájához. Vezetőjük a plebános. A kongregációkba el nem helyezkedhető, jórészt alkalmazott leányok a Margit Körben szervezkednek. Vezetőjük Baráth Imre és Kovács Anna.

— Az ifjusági munkával majdnem egyidőben jelent meg a szociális munka. Balás Béláné ny. főispán nejének elnöke mellett már tizenkét éve folyik az egyházközség szép és szervezett inszegenyhitő munkája. A karitás Herminamezőn kitenően működik, hiszen a plebános a Szent Erzsébet Karitás Központ érseki biztosa is. Nyarankint — immár nyolc év óta — kétszázhusz szegény gyermeket részesítenek a vidéki nyaralás áldásaiban.

— Kulturális téren eddig kétszázhat kultur-előadást rendezett az egyházközség kis szét-szedhető szinpadán nagynevű szónokok, művészek és az ifjusági műkedvelők közremükö-

désével. Van ifjusági vonós zenekara, melynek vezetője Nyers Elek polgáriiskolai igazgató. A gyermekek is kapnak minden vasárnap délután „gyermekkulturát”. Mozával, kis színelőadásokkal és mesével tartják őket távol az utcai kóborlástól.

— A nőket a Rózsafüzér Társulat és az Oltár-egylet fogja össze. Vezetőjük Dobozi Dezső s. lelkész és özv. Kucsera Mihályné. A férfiak pedig a Credoban fejlesztik tovább katolikus

öntudatokat. Vezetője a plebános és Nyers Elek.

1889 október 20-án született a veszprémmegyei Homokbödögén, de már egyéves korában a Balaton mellé került. A Balaton szeretete most is kíséri. Első nyomtatott írása is a

Balatonról jelent meg. Középszkoláit Győrött, Pozsonyban és Nagyszombaton végezte, míg a teológiát mint a Pázmáneum növendéke a bécsi egyetemen. 1914-ben, közvetlenül a világháború kitörése előtt szentelték pappá és azonnal a fővárosba került hitoktatói minőségben. 1915-ben egyuttal a Hermina-zárda lelkésze lett. A háboru alatt emellett ellátta a Váci-uti rokkantiskola és a Bethlen-téri hadikör-

ház lelkivezetését is. 1919-ben az ujonnan felállított Hermina-mezői plebánia vezetésére és megszervezésére kapott megbízásf. 1924-ben ugyanitt plebánossá installáltak. 1930-ban elnyerte az Országos Testnevelési Tanács érmét és diszoklevélét. 1930-ban a biboros hercegprimás az esztergomi székesegyház tb. kanonokjává nevezte ki. 1931 szeptembere óta nagy sikerrel vezeti a fővárosi Karitás munkáját érseki biztosi minőségben. 1932 őszén a kormányzó Signum Laudissal tüntette ki. 1932 őszén a nagy reményekkel indult Actio Catholica országos igazgatója lett. 1933 tavaszán a Magyar Birkozó Szövetség tiszteletbeli elnökévé választotta. 1922 óta megszakítás nélkül tagja a székesfőváros törvényhatósági bizottságának.

Mihalovics Zsigmond

vétel a hierarchikus apostolságban, épen ezért az A. C. ideghálózata a papság. Minden azon fordul meg, hogy a papság felismeri-e az A. C.-ban jelentkező új szellemet? Át tudja-e alakítani mentalitását s a világi hívőben meglátja-e munkatársát? Lesz-e elég pünkösdi tüze, hogy hiveit öntudatos, aktív apostoltársaivá nevelje, akik nemcsak fogadják a lelkipásztori munkát, hanem bizonyos fokban gyakorolják is azt. Át tudja-e alakítani lelkipásztori módszereit s okosan be tudja-e osztani munkára a jelentkező világiakat? Lesz-e ereje, hogy a passzivitáshoz szokott, önállótlán, a katolicizmus dolgaiban sokszor elképesztően tájékozatlan világiakat önálló és tájékozott apostolokká fejlessze? Meglátja-e, hogy mielőtt szélességben bontakoznék ki az A. C. vonala, a minőségi szervezkedésre kell mindenekelőtt törekedni? Nem lát-e majd a hivek munkára jelentkezésében okvetetlenkedést s a papság dolgaiba való illetéktelen beavatkozást?

Nem kétlem, hogy a képzett magyar papság meglátta az idők jelét és teljes súlyával ismerte fel az A. C.-ban megszervezett, apostoli lelkű tömegek jövőt döntő jelentőségét.

A magyar Püspöki Kar az egyházközségi szervezkedést választotta az A. C. alapjául. Miképen lesz az egyházközségi szervezkedésből Actio Catholica? A lelkipásztor gyakorlatilag miképp szervezze meg Actio Catholicáját? Az A. C. minő feladatok elé állítja őt hitbuzgalmi, kulturális, szociális-karitatív és szervezkedési téren? Nem kétlem, hogy a magyar papság készséges lélekkel törekszik a Szentatya legfőbb vágyát megvalósítani, a gyakorlati élet szemszögéből nézve azonban az ügyet, rengeteg kérdés mered fel lelkében.

Mindezen problémákat kívánja átbeszélni az Országos Lelkipásztori Értekezlet. Az A. C. Elnöksége hiszi, hogy ezen értekezlet döntő lépéssel viszi előre a sok reménységgel elindult magyar Actio Catholicat.

Mihalovics Zsigmond
országos igazgató.